

SKLOP 2 – Sistem in struktura

Korak 5: spremljajte in varno shranite zbrane informacije

Dolžnost diskretnosti

Kaj je?

Ko se zaščitnik sreča z incidentom, je pomembno, da ohrani določeno stopnjo diskretnosti.

Zakaj?

Zaščitnik mora znati prisluhniti in se vživeti v žrtev. Prav tako mora imeti zaupanje z ustreznimi organi znotraj športnega društva. Diskretnost je ključnega pomena.

Konkretno

Diskretnost pomeni, da ravnate previdno z informacijami (ne puščate jih na vidnih mestih in ne delite zaupnih ali občutljivih informacij s tretjimi osebami), vnaprej pa skrbno premislite, katere informacije so relevantne in katere lahko ali morate deliti z drugimi pooblaščenimi osebami ali organi v društvu. Pomembno je, da se zaščitnik obnaša razumno in previdno v danih okoliščinah.

Ko se zaščitnik odloči deliti določena dejstva o prejeti prijavi (znotraj ali zunaj društva), mora upoštevati: (1) resnost dejstev glede na prejete informacije, (2) interes društva za zagotavljanje reda in pravilnega delovanja, (3) interes žrtve, ki potrebuje razumevanje in podporo, (4) interes domnevnega storilca, ki ima pravico do obrambe in nedolžnosti do pravnomočne obsodbe.

Diskretnost ni skrivnostnost. Zaščitnik ni vezan na poklicno skrivnost in ne smejo vsega zadrževati zase, vendar ne smejo širiti informacij z ljudmi, ki nimajo pooblastil ali odločanja. Govorice in širjenje tračev je strogo prepovedano!

Odgovornost za medosebno nasilje v športnem društvu se med društvi razlikuje. Na primer, eden ali več članov upravnega odbora, vodja ali trener se lahko predhodno pozanimajo, kdo je odgovoren, in naredijo konkretne dogovore, da zaščitnik ve, na koga se lahko obrne. Zaščitnik mora poskrbeti, da tudi oseba, s katero deli informacije, ohranja diskretnost.

Če se zaščitnik sooči z resnimi in očitno dokazanimi prekrški, se lahko odloči za takojšnjo prijavo policiji. Če je mogoče (in primerno), se mora najprej posvetovati z drugimi odgovornimi osebami v društvu, za skupno odločitev o vložitvi prijave.

- Če ste priča incidentu medosebnega nasilja, nudite žrtvi vso potrebno pomoč – podporo, prvo pomoč ob nesreči, takojšnje iskanje strokovne pomoči in/ali kontaktiranje nujnih služb, varnostnih ali kazenskih organov.

Ključna pravila

- Diskretnost ni enako skrivnostnosti. Diskretnost pomeni previdno ravnanje z občutljivimi informacijami in premislek, komu jih zaupate.
- Informacije delite samo z pooblaščenimi osebami ali organi znotraj društva.
- Vnaprej določite, kdo je pristojen za sprejem informacij v društvu in poskrbite, da tudi ti ljudje spoštujejo diskretnost.
- Upoštevajte interese vseh vpletenih:
 - žrtev želi biti slišana in spoštovana, hkrati pa tudi zaščiteno zasebnost;
 - domnevni storilec ima pravico do obrambe in nedolžnosti do pravnomočne obsodbe;
 - društvo želi zagotoviti red in delovanje.
- Če ste priča kaznivemu dejanju, žrtvi nudite vso potrebno pomoč.

Varno hranjenje informacij

1. Ali lahko zaščitnik beleži in hrani zapiske o pogovorih v zvezi z nasiljem/nepravilnostmi v športnem društvu?

Priporočljivo je, da zaščitnik vodi poročilo ali dosje o vsaki nepravilnosti, vendar naj poročila ne vsebujejo osebnih podatkov.

Zaščitnik naj upošteva naslednje:

1. **Ustvarite jasen postopek odziva za nadaljnje ukrepanje (npr. sklop 2 - korak 4)**, ki jasno določa naloge zaščitnika (npr. priprava poročila za upravni odbor, opozorilo, da zaščitnik deluje le kot posrednik in poslušalec ipd.). To zagotavlja jasen okvir delovanja za zaščitnika.
2. **Razvijte anonimen in jedrnat obrazec poročila** - preprosto navedite vrsto nasilja in opišite potek dogodka. Cilj ni obdelava osebnih podatkov, zato ne spada pod Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR). Anonimnost ključnega pomena. Poročilo ki temelji na kontrolnih seznamih, je lahko dobra rešitev, saj preprečuje podajanje podrobnosti. To društvu omogoča, da sprejme ustrezne ukrepe.
3. **Osebni podatki se vključijo le pri predaji drugim organom/organizacijam**, na primer policiji (zaradi resnosti nepravilnosti), in sicer izključno za namen prenosa informacij. V tem pogledu je zaradi občutljivosti situacije/podatkov najbolje, da kot pravno podlago uporabimo izrecno soglasje žrtve. Pri poročanju je priporočljivo, da ne vključite kopij zunanjih poročil, ampak samo navedete sklic (npr. samo omenite, kateri zdravnik je pripravil poročilo, ne da bi kopijo vključili v datoteko). Pri obdobjih hrambe priporočamo uničenje teh poročil po prenosu in hranjenje le omejenega poročila, opisanega v točki 2.

2. Ali lahko zaščitnik shrani slike kot dokaz v primeru nepravilnosti/nasilja v športnem društvu?

Če se dejanski posnetek uporabi kot dokaz, je močno odsvetovano, da ga hranite. Čisto z vidika uredbe GDPR, varuh podatkov ne more uporabiti veljavne pravne podlage za hranjenje takšnih materialov (Kako je bil posnetek pridobljen? Soglasja ljudi, ki so v njem, zagotovo ni itd.). Poleg tega, kakšen dodaten pomen ima zaščitnik za njegovo hrambo? Če bi šlo res za potencialno kaznivo dejanje, bi morali to posredovati policiji. Zakonodajalec bi nato moral oceniti, ali je bil dokaz pridobljen zakonito.

Včasih mora zaščitnik posnetke pregledati za oceno resnosti primera, za kar mora vedno pridobiti dovoljenje prijavitelja. Takšne informacije ne sme deliti prek e-pošte, WhatsAppa ali drugih kanalov. Prav tako zaščitnik ne hrani občutljivih informacij dlje kot je nujno potrebno, lahko pa v poročilu opiše, kateri posnetki so bili pregledani. To zadostuje za presojo in pridobitev nasveta.

3. Kaj se zgodi s podatki, ki so bili zbrani prej, če se zaščitnik odloči, da v klubu ne bo več opravljal te vloge? (pri čemer se predpostavlja, da je bilo dovoljeno, da se podatki hranijo)

Poglejte odgovor na prvo vprašanje. V protokol ukrepov lahko vključite jasen opis obdelave podatkov: kaj se sme in ne sme, kaj se zgodi ob prenehanju vloge, prenosu dosjeja, zaključku primera itd.